

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: **Radikális technológiák – A designkultúra jövőt érintő témái és stratégiái („Jövő” modul 2)**

A kurzus oktatója, elérhetősége: Dr. Schneider Ákos, schneider@mome.hu

Kód: M-DE-402	Tantervi hely: MA DE / MA ES	Javasolt félév: 4.	Kredit: 5	Tanóraszám: 36 Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsoló kódok: M-AE-102	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):

A kurzust az Elméleti Intézet hirdeti meg tervező szakos MA, designelmélet MA, illetve design- és művészetmenedzsment MA szakos hallgatók számára.

A kurzus célja és alapelvei:

A kurzus célja, hogy a hallgatók tájékozódhassanak azokról a társadalmi és kulturális áttrendeződésekről, amelyek a feltörekvő digitális technológiák nyomán meghatározhatják a közeljövő mindennapjait és designkultúráját. Az aktuális trendek és alapfogalmak tisztázásán túl a kurzus egy olyan technológiai és kulturális látteletet mutat fel, amelybe a hallgatók beilleszthetik saját munkáikat és kutatásaikat. Ehhez sorvezetőként Adam Greenfield *Radical Technologies: The Design of Everyday Life* című könyvét használjuk majd. Szó lesz az okostelefonról mint hálózati „érzékszervről”, a dolgok internetéről, a kiterjesztett valóságról, a digitális gyártás és az automatizáció fejleményeiről, illetve a mesterséges intelligencia és a kreativitás problematikájáról. Ezekhez olyan kortárs kulturális jelenségeket párosítunk majd, mint a Számszerűsített Én (*Quantified Self*) mozgalom vagy a folyamatok felgyorsítását sürgető akceleracionizmus.

A kurzus módszertanát tekintve az előadás, az olvasószeminárium és a csoportos projektmunka elemeit vegyíti. A kurzus keretében angol nyelvű szakszövegek egyéni feldolgozására is sor kerül (lásd kötelező és ajánlott irodalom); az ehhez szükséges nyelvtudás feltétel.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

- A hallgatók megismerik a 21. századi emergens technológiák palettáját, és az ezekhez kapcsolódó filozófiai, designelméleti, társadalmi, etikai dilemmák összefüggésrendszerét.
- Fejlesztik a kritikai és az analitikus gondolkodásukat, illetve a vitakészségüket.
- Fejlesztik a kooperációs készségeiket és az interdiszciplináris nyitottságukat.
- Alkalmazzák a designkutatás és a művészeti kutatás módszereit.
- Fejlesztik a prezentációs képességeiket.
- Fejlesztik az angol nyelvű szakszövegértésüket.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. Bevezetés
2. A technológiai haladás kultúrája
3. Spekuláció, design és művészet
4. Látható és láthatatlan a hálózati technológia korában
5. Okoseszközök, hordható technológia
6. A dolgok internete (*IoT*)
7. Kevert valóságok (*augmented reality, virtual reality*)
8. Digitális gyártás: 3D nyomtatás és a maker mozgalmak
9. Robotika és automatizáció
10. Mesterséges intelligencia és kreativitás
11. Összegzés és projektek prezentációja I.
12. Összegzés és projektek prezentációja II.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus foglalkozásai alkalmanként három elemből állnak össze: előadás, hallgatói prezentációk, csoportmunka (angol nyelvű szakszöveg feldolgozása). A hallgatók tennivalói, feladatai: A félév során a hallgatók kutatómunkát végeznek és szakszöveget dolgoznak fel, amelynek eredményéről prezentációk keretében számolnak be (egyéni meg határozott időpontokban). A kutatási prezentációk mellett a

hallgatók a kurzus tematikájához illeszkedő, önálló projektet is fejlesztenek, amelyet a szorgalmi időszak utolsó két hetében mutatnak be. A tanulás környezete: tanterem.

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: Egy önálló kutatási és egy páros szövegértelmezési prezentáció megtartása; önálló projekt bemutatása a szorgalmi időszak utolsó két hetében; aktív részvétel a szövegértelmező csoportmunkában.

Értékelés módja: a kurzuson a prezentációk, az órai aktivitás és a projektfejlesztés dokumentációja kerül értékelésre.

Az értékelés szempontjai: 1) egyéni kutatás mélysége, komplexitása 2) argumentáció és elemzőkészség 3) prezentációk formai-tartalmi koherenciája 4) önálló projekt mélysége és komplexitása 5) önálló projekt újszerűsége 6) határidőre történő teljesítés 7) órai aktivitás

Az érdemjegy kiszámítása:

Súlyozás:

- Prezentációk (kutatás és szakszövegolvasás) 40 %
- Aktív órai részvétel a csoportmunkában 30 %
- Önálló projekt 30 %

Érdemjegy kiszámítása:

91-100 %	jeles
81-90 %	jó
61-80 %	közepes
51-60 %	elégséges
0-50 %	elégtelen

Kötelező irodalom:

Greenfield, Adam. 2017. *Radical Technologies: The Design of Everyday Life*. New York: Verso.

Ajánlott irodalom:

Arthur, W. Brian. 2009. *The Nature of Technology. What It Is and How It Evolves*. New York: Penguin Books.

Burckhardt, Martin, és Dirk Höfer. 2018. *Minden és semmi. A digitális világpusztítás feltárulása*. Ford. Lénárt Tamás. Budapest: Atlantisz.

Berardi, Franco. 2017. *Futurability. The Age of Impotence and the Horizon of Possibility*. London-New York: Verso.

Bleeker, Julian. 2009. "Design Fiction. A Short Essay on Design, Science, Fact and Fiction." *Near Future Laboratory*. <https://bit.ly/3in8fs7>

Bratton, Benjamin H. 2016. „On Speculative Design”. In *The Time Complex. Post-Contemporary*, szerk. Armen Avanesian és Malik Suhail, 57–88. Mexico City: Name Publications, <https://bit.ly/3GrfDLc>

Byung-Chul Han. 2021. *Undinge. Umbrüche der Lebenswelt*. Berlin: Ullstein.

Csűrös Dávid. 2022. „Co-creating with Machine Intelligence – An Interview with Lysandre Follet.” *Designisso*, 2022.10.25. <https://bit.ly/3Cq2Zuy>

Dunne, Anthony, Fiona Raby. 2001. *Design Noir: The Secret Life of Electronic Objects*. Berlin: Birkhäuser.

Földényi László. 2021. *Newton álma*. Budapest: Jelenkor.

Joler, Vladan, és Matteo Pasquinelli. 2020. „The Nooscape Manifested: Artificial Intelligence as Instrument of Knowledge Extractivism.” *AI and Society* 36. sz. 1263–1280. <https://bit.ly/3WVXpsf>

Laczkó Juli. 2021. *A hacking művészete. A hackerkultúra és a képzőművészet stratégiáinak egymásra hatása*. Budapest: MKE.

Manovich, Lev. 2019. *AI Aesthetics*. Moszkva: Strelka Press. <https://bit.ly/3GfQi6P>

Mattelart, Armand. 2004. *Az információs társadalom története*. Ford. Gelléri Gábor. Budapest: Gondolat-Infonia.

Schneider Ákos. 2022. *Az emberközpontú tervezés határai. Spekulatív design és poszthumán állapot*. Budapest: Typotex. 89–187.

Egyéb információk: Tervezett létszám 16 fő.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Részleges beszámítás/elismerés lehetséges.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Előzetes egyeztetéssel (schneider@mome.hu) az Elméleti Intézetben (M -131).